

bb. 11. elhasználódott a tetőszerkezet - öten lezuhantak

pp/rj,pp

1979. november 11.

✓ vasárnap délelőtt orosházán, az üvegyárban, a tetőszerkezet erősítési munkálatai közben az ott dolgozók közül öt személy lezuhant. gelegonya jános 30 éves hegesztő, orosházi, horváth györgy 40 éves hegesztő, gádososi, miklós jános 25 éves hegesztő, mezőhegyesi és vass jános 19 éves géplakatos, orosházi lakos súlyos sérülést szenvedett, egy dolgozó pedig könnyebben megsérült. a sérülteket kórházba szállították. a kár jelentős. a baleset oka a vizsgálat eddigi megállapítása szerint: a huta üzemeltetése során keletkező nagy hőingadozás következtében a tetőszerkezet anyaga elhasználódott. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával tovább folytatja. /mti/

bb. 12. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke vasárnap

rj pp

1979. november 11.

1. két méteres árhullám tetőzött szigetköznél
 2. római pénzek, kossuth-bankók - békéscsabán
 3. pannónia fotószalon - sopronban
 4. időjárásjelentés
 5. lahti kiállítás pecsett
 6. szállítják a cukorrépat
 7. újra divat a nőies frizura
 8. befejezés előtt a kukorica betakarítása
 9. nemzetiségi nap /1. sz. jao./
 10. 1980-ban világifjúsági leszerelési konferencia
 11. öten lezuhantak
 12. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

18.20 rj

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: prukner pál

-8-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő

bb. 1. harc a csuszópénz ellen - a záróelőjegyzési rendszer ellenőrzésének tapasztalatai

kf/rj pp hgy

1979. november 12.

tilos a vásárlók mindennemű megkülönböztetése és jogosulatlan előnyben részesítése - rögzíti alapelveként az 1978. évi belkereskedelmi törvény. a minisztérium ezért fokozott figyelemmel kíséri a jogosulatlan előnyszerzést, a vesztegetést, a csuszópénzek megelőzését szolgáló, az árumegrendelésre és előjegyzésre vonatkozó rendelkezésének végrehajtását.

az országos kereskedelmi főfelügyelőség most összesítette a fővárosban és 8 megyében 79 vállalat és szervezet 327 üzletében tartott ellenőrzésének tapasztalatait: a kereskedelmi felügyelőségek az árumegrendeléses-előjegyzéses vásárlás és az áruvisszatartás körülményeit vizsgálták.

az ellenőrzés tapasztalatai jóformán csak annyiban kedvezőek, hogy a rendelkezésnek megfelelően határidőre kijelölték az áruelőjegyzésre kötelezett boltokat, amelyek száma az állami kereskedelemben a korábbi 226-ról 382-re, az áfész-hálózatban 25-ről 126-ra növekedett. az állami kereskedelemben általában az ellátási központokban lévő tartós fogyasztási cikkeket árusító boltokat, a szervezetek elsősorban áruházait jelölték ki erre a célra: pest és szabolcs megyében korábban nem voltak olyan üzletek, ahol előjegyezték volna az éppen nem kapható cikkeket.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / harc a csuszópénz ellen... 1. folyt./nj

a vizsgálat megállapította, hogy a boltoknak kiadott árulisták csak részben tükrözik a vásárlók igényeit az előjegyzés iránt, a hiánycikkek ugyanis a bizonytalan beszerzési háttér miatt nem szerepelnek bennük, így éppen azok a termékek nem jegyeztethetők elő, amelyeknél az áruvisszatartás és a hozzá kapcsolódó anyagi haszonszerzés, a csuszópénz számdéka a leggyakoribb. az előjegyzéses rendszer alkalmazásáról az érintett üzletekben tájékoztatják ugyan a vásárlókat, de nem adnak kellő eligazítást az árumegrendelésbe bevont cikkekről.

megfelelőnek ítélték az ellenőrök az előjegyzések megbízható nyilvántartását, és a megrendelt cikkek sorrend szerinti kiszolgáltatását. találkoztak a vizsgálat során olyan esetekkel is, amikor a meghatározott árulistában nem szereplő cikkekre vettek fel előjegyzéseket, s akadt bolt, ahol - nem minden hátsó gondolat nélkül - bár a vállalat nem kötelezte, különféle formában foglalkoztak előjegyzések felvételével.

ellenőrizték azt is, hogy vannak-e a raktárakban olyan áruk, amelyek az eladótérből hiányoznak. akadtak, mégpedig a vizsgálat 327 bolt közül 44-ben. lehetőség van ugyan arra, hogy a vállalat utasítására áruforgalmi szempontból az üzletek árut tartalmazoljanak, ezekben az esetekben azonban ilyen központi szabályzás nem történt. a felügyelőségek az áruvisszatartásokért mind a 44 esetben - valamint az előjegyzés felvételének megtagadásáért - szigorúan felelősségre vonták a vétkeket; 19 személyre pénzbírságot róttak ki, 31 fegyelmi eljárást kezdeményeztek, 7 személyt figyelmeztetésben részesítettek.

az országos vizsgálat alapján elmarasztalták a kereskedelmi vállalatokat és szövetkezeteket azért, mert az előjegyzéses vásárlást, az áruvisszatartást jóformán nem ellenőrizték. a fogyasztók érdekében hozott rendelkezés növeli a vásárlói biztonságot, de önmagában, vállalati szabályozás és rendszeres ellenőrzés nélkül nem szünteti meg az áruvisszatartásokat, a visszaélések lehetőségét. /mti/

-.-

-2-

Lx

bb. 2. hogyan előzzük meg az idült torokgyulladást?

i/of/mi/rj bc hgy

1979. november 12.

ezekben a hetekben - mint máskor is az őszei időszakban - a körzeti és a szakorvosi rendelőknek mind több olyan beteg keresi fel, aki arról panaszkodik, hogy torkában kaparást vagy idegen testet, esetleg száraz nyálcsomót érez, amelyet sem köhögéssel, sem krákogással nem tud eltávolítani. szakorvosok elmondták az mti munkatársának, hogy e betegek fájást vagy szorítást is érezhetnek, amit különböző módon észlelnek. egyes betegek már több orvost is felkerestek, s mindig kaptak valamilyen orvosságot, de panaszaik továbbra is megmaradtak.

leggyakrabban a szennyezett levegőben dolgozókról van szó, de jelentkezhet a baj tanítóknál, tanároknál, színészeknél, akiknél fokozott a hangszálak igénybevétele, vagy azoknál, akiknél az orron át való légzés nem kielégítő és emiatt kénytelenek a szájon át lélegezni. ez utóbbi esetben az orr nem tudja a be- lélegzett levegőt kellően megtisztítani, felmelegíteni és nedvesíteni, így a száraz, szennyezett hideg levegő alkalmatlanná teszi a torok és az alsó légutak nyálkahártyáját funkcióinak elvégzésére. ugyanis a nyálkahártyában lévő mirigysejtek elhalnak, ezért a nyálkahártya kiszárad, s ez váltja ki a kaparás érzését.

bármennyire kellemetlenek is ezek a panaszok, a betegség - az orvosok véleménye szerint - nem különösebben veszélyes. mivel azonban az elhalt mirigysejteket nem lehet pótolni, ez a helyzet a végén állandósul. az ilyen betegeket leginkább a ráktól való félelem üzi az egyik orvostól a másikig. az orvosoknak viszont sokszor nincs idejük a betegség lényegét elmagyarázni nekik. mindenesetre hasznos tudni, hogy a ráktól való félelem ebben az esetben teljesen alaptalan!

a gyógykezelés lényege az elhalt nyálmirigyek váladékának pótlására irányul. ezt különböző nyálkás anyagokkal lehet elérni, amelyek a sérült nyálkahártyán megtapadva a szennyezett levegő okozta ártalomtól óvják azt. ilyen szerepe van a mályvagyökérteának, amelyet öblögetéssel juttatnak a nyálkahártyára. ugyanezt a célt szolgálja a kámforos paraffinolaj, amelyet az orron át kell becsöpögtetni. igen jó hatása a kamillatea is. a beteg tartózkodjék minél többet tiszta levegőn - tanácsolják az orvosok. a fűtött szobában pedig - a megelőzés egyik leghatásosabb módszereként - párologtassunk vizet, mert a fűtéstől „kiszáradt”, levegő a sérült nyálkahártyát még inkább kiszáritja. a dohányzás ebben az esetben különösen káros. az antibiotikumok használata fölösleges és értelmetlen, mert a betegséget nem fertőzés idézi elő. ez csak akkor szükséges, ha az idült állapot heveny, lázas állapotba megy át. /mti/

-3-

Lx

bb. 3. vásározó kereskedők - nem adják könnyen az engedélyt

1/cs/tr/rj bc hgy

1979. november 12.

- az utóbbi időben nőtt az érdeklődés a vásározó kereskedői szakma iránt. a fővárosban a korábbi hét-nyolccal szemben az idén már 15-en kérték havonta az engedély megadását, de tulnyomó többségüket kénytelenek voltunk visszautasítani - tájékoztatta az mti munkatársát Kovács Györgyné, a vi. kerületi tanács kereskedelmi osztályvezetője.

- évek óta osztályunk feladatai közé tartozik a fővárosban a vásározói kereskedői működés engedélyezése. tapasztalataink szerint az engedély-kérelmek ugrásszerű növekedése, s ezzel együtt a visszautasítások oka az, hogy a kérelmezők félreértették a magánkereskedelemről szóló - 1977-ben életbe lépett - új és módosított jogszabályokat, és hiányosak a szakmáról szerzett ismereteik is. mindez az egyéni beszélgetéseken illetve a kérelmek indoklásából derült ki. jelenleg csaknem 200 vásározó kereskedőt tartunk számon a fővárosban, ők országszerte árusíthatnak vásárokon, bucsukon, piacokon. legtöbbször divatáru-kereskedő. a kérelmezők többsége is ezt a „műfajt”, szeretné gyakorolni, holott ez a szakma 1974 óta zárolt, csak nagyon indokolt esetben - például özvegyi jogon való továbbgyakorlás esetén -, a belkereskedelmi miniszter engedélyével adhatjuk ki a kereskedői igazolványt. sokan azonban az igazolvány kiadásának feltételeit sem ismerik; a kérelmekből mindig hiányzik az erkölcsi bizonyítvány, a köjjál-igazolás, a megfelelő anyagi feltételekről, a szakképesítésről és a szakmai gyakorlathoz tanuskodó papírok valamelyike. az sem ismert a kérelmezők körében, hogy egyáltalán nem kaphatnak vásározó kereskedői engedélyt a munkaviszonnyal rendelkezők, a nyugdíjasok, 6 hónapig pedig azok, akiknek munkakönyvében a „kilépett”, bejegyzés szerepel. leggyakrabban a szakképesítés, a szakmai gyakorlat, a megfelelő anyagi alap, vagy a szakma ismeretének hiánya miatt kell visszautasítanunk a működési engedély megadását. ez utóbbira kirivó példa: néhányan szociális okokból kérték a vásározó kereskedői engedélyt, többek között azzal az indokkal, hogy betegek, nem bírják a fizikai munkát - holott ez a szakma, - az áruk beszerzése, szállítása és rakodása - nagy fizikai megterheléssel jár.

- előfordul az is, hogy a vásárok és a piacok telítettsége miatt nem adhatjuk ki az engedélyeket. ilyenkor javasoljuk, hogy a kérelmező az állami kereskedelemben dolgozzék, vagy el látatlan területeken vállalja a magánkereskedelemben valamelyik „műfajt”, csak ezzel a szigorúsággal - s a bizony sok időt igénylő alapos felvilágosító munkával - érhetjük el, hogy tisztességes, a jogszabályokat ismerő és betartó, a szakmát értő, anyagilag is felkészült kereskedők szolgálják ki a lakosságot - mondták befejezésül az osztályvezető. /mti/

--

-4 -

bb. 4. forgatják a századunk további epizódjait

i/kj/rj bc hgy

1979. november 12.

a közeljövőben folytatja nagysikerű, századunk című sorozatát a televízió; ehhez három újabb részt forgat a stáb novemberben - és decemberben a mafilm pasaréti műtermeiben bokor péter író-rendező irányításával.

eddig 25 epizódot sugárzott a tv. az újabb részek a német megszállás napjától, 1944. március 19-től a második világháború végéig tartó időszakot ölelik fel. továbbra is döntő szerep jut az események bemutatásában a korabeli dokumentumoknak, az eredeti filmfelvételeknek és a koronatanúk vallomásainak. a legújabb filmekben több, egykor jelentős funkciót betöltő, jelenleg külföldön élő személy is megszólal.

az elbeszélő, s a történész-szakértő megszemélyesítője - az eddigiekhez hasonlóan - benkő gyula lesz. a kormányzó szerepében - akit a korábbi öt filmben az azóta elhunyt somogyvári rudolf alakított - tyll attila látható. a közreműködők között lesz kálmán györgy, tordy géza, mádi szabó gábor, szilágyi tibor, téry árpád és tomanek nándor is. /mti/

--

bb. 5. az ifjúnok-mozgalom filmen

i/iv/mm/rj bc hgy

1979. november 12.

az ifjúnok-mozgalom történetének megfilmesítését kezdték el a napokban a mafilm propaganda filmstúdiójának munkatársai, borhy anna rendező vezetésével. a háromrészesre tervezett dokumentumfilm első epizódja a tanácsköztársaság eseményeit, köztük a tisztiiskolások ellenforradalmi lázadását, s a ludovika elfoglalását mutatja be. a második rész foglalkozik a kimsz 1930-ban, ausztriában tartott ii. kongresszusával, amelynek résztvevői meghirdették az ifjúnokok gazdasági, és háború elleni harcát. a németek által 1944-ben megszállt budapestben játszódik a harmadik epizód. a ságvári partizán-brigád ellenállóit akció közben láthatják majd a nézők.

/folyt.köv./

-5-

bb. 5. / az ifjumszolgálat-mozgalom.. 1. folyt./rj

az első két rész 1980 végére készül el, a harmadik epizódot pedig 1981 elején mutatják be. a studiónak nem ez az első ifjúság-történelmi dokumentumfilmje: ugyanis 1976-ban Kilián György életének fontosabb állomásait rögzítették a filmszalagok, s a viték történetét is feldolgozták a studio munkatársai. /mti/

--

bb 6. muzeumi autóbusz különjáratok csongrádban

dén/kz/rj hgy

1979. november 12.

a csongrád megyei muzeumok állandó kiállításainak, régészeti, néprajzi és más gyűjteményeinek megismertetésére hétfői autóbusz különjáratokat indítanak szegedről. a jelentkező szocialista brigádok tagjait, a kisházi szervezetek által szervezett csoportokat muzeológusok, jól felkészített egyetemista idegenvezetők kísérik el az üzemi autóbuszokkal megtett kirándulásokra. bemutatják nekik többek között a hódmezővásárhely határában lévő kopáncsi tanyamuzeumot, a vásárhelyi muzeum képzőművészeti kiállításait, a szentesi muzeum régészeti „kincseit,,, a csongrádi kubikosmuzeumot. az ópusztaszeri nemzeti emlékpark és a fehér-tóli madárrezervátum megtekintése is szerepel a programban.

a munkásművelődést szolgáló kirándulásokon alig egy hónap alatt hét üzemi kiránduló csoport ismerhette meg a csongrád megyei muzeumokat. a tervek szerint a jövőben a helyi idegenforgalmi hivatal és az autókлуб közreműködésével is szerveznek hasonló célú kirándulásokat. /mti/

--

bb. 7. vadkacsát tenyésztenek a fejér megyei vadásztársaságok

dáv/kz/rj hgy

1979. november 12.

vadkacsatenyésztéssel hasznosítják a kisebb tavakat, tocsogókat a fejér megyei vadásztársaságok: az idén kísérletképpen öt társaság próbálkozott meg a jövőbeni zsákmány tenyésztésének új, természetes körülményekre alapozott módszerével. nem tartják védett körülmények között sem a szülőpárokat, sem a kicsinyeket, csupán arról gondoskodnak, hogy a vadkacsaszülők ne tudjanak elrepülni a számukra kijelölt területről.

/folyt.köv./

-6-

bb. 7. / vadkacsát ... 1. folyt./rj

a tenyésztésnek ez a módja rendkívül előnyös, ugyanis minimális beruházást igényel, mert nincs szükség a gépi keltetésre. az ideai kísérlet igen jó eredménnyel végződött: kétezeröt-száz vadkacsa látta meg a napvilágot a társaságok halastavain. a tervek szerint jövőre újabb vadásztársaságok látnak hozzá a vadkacsatenyésztéshez. /mti/

--

bb. 8. új kutak - 100 ezer köbméterrel több ivóvíz naponta

bév/rj kz hgy

1979. november 12.

a veszprémben, pécsen, pápán, pakszon és 30 kisebb településen végrehajtott eredményes kútfúrásokkal együttesen több mint százezer köbméterrel növelte az idén a naponta felhasználható víz mennyiségét az országos földtani kutató-furó vállalat. veszprémben 12 új kútfúrását fejezték be, s ezek mintegy 25.000 köbméter ivóvizet szolgáltatnak naponta. ezzel megszüntették a város krónikus ivóvíz gondját. pécsen és pápán két-két új kúttal csökkentették a vízhiányt. ^{és}

az épülő paksi atomerőmű és a lakótelep vízellátására többéves nagyszabású munkát kezdtek meg az idén. a kutatást követően három nagytérű kút már el is készült, jövőre újabbak követik őket. a vállalatnál már készítik a programot sopron és szombathely új kútjainak furásához is. /mti/

--

-7-

bb. 9. a közlekedési és szállítási ^{dolgozók}szakszervezetek ^{inek}nemzetközi szövetségének felhívása

i/kf/rj pp hgy

1979. november 12.

a közlekedési és szállítási ^{dolgozók}szakszervezetek ^{inek}nemzetközi szövetsége nyilatkozatban üdvözölte az ENSZ kezdeményezte leszerelési hetet, amelynek alkalmából aktív cselekvésre szólította fel tagszervezeteit. a szövetség kifejezte meggyőződését, hogy a szolidaritási hét hozzájárul olyan kedvező nemzetközi légkör kialakulásához, amelyben további gyakorlati lépések tehetők a teljes leszereléshez.

a nyilatkozat történelmi jelentőségűnek tartja a salt-ii. aláírását, valamint Leonid Brezsnyevnek az SZKP KB főtitkárának, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökének az NDK megalakulásának 30. évfordulója alkalmából tett új javaslatait. a világ békeszerető erői - hangsúlyozza a nyilatkozat - nagyra becsülik a Szovjetunió és a szocialista országoknak a béke megőrzésére, a fokozatos haderőcsökkentésre, az általános és teljes leszerelésre irányuló erőfeszítéseit, konkrét és konstruktív javaslatait. sajnos, még mindig erősek a hidegháborús évek felélesztésére, a fegyverkezési hajszára fokozására, a politikai enyhülés eddigi eredményeinek megsemmisítésére törekvő imperialista körök, amelyek Európát politikai és katonai ütközések zónájává akarják tenni.

a nemzetközi szövetség végül felhívta a tagszervezeteit és a baráti szervezeteket, hogy vegyenek részt a leszerelésért folytatott harcban, szálljanak szembe a NATO háborús terveivel, a politikai fegyverek bevetésére irányuló törekvésekkel. /mti/

-. -

bb. 10. az energiatakarékos kukoricatermelésért

ber/dáv., end., lász., szü., bty., blb/rj ká hgy

1979. november 12.

a mezőgazdasági termékek közül a kukorica - amely az ab-raktakamránnyok 70-75 százalékát adja - az egyik legértékesebb energiaforrás, ugyanakkor az egyik legenergiaigényesebb növénytermelési ág. nem mindegy tehát, hogyan csökkentik a termeléshez felhasznált energiát a hozamok további növelése mellett. most, amikor a betakarítás már befejezéséhez közeledik, sok olyan kezdeményezésről adtak hírt a magyar távirati iroda munkatársai, amelyek - ha széles körben elterjednek - már jövőre népgazdasági szinten is jelentős megtakarításokat hozhatnak. /folyt.köv./

-8-

130
3P

9.11
[Signature]

bb. 10. / az energiatakarékos... 1. folyt./rj

optimális mennyiségű műtrágya

a termelés legnagyobb „energiafogyasztója”, - 54,3 százalékos arányával - a műtrágya. a nagy hozamok eléréséhez alkalmazása nélkülözhetetlen, de túladagolása többletet nem hoz. ezért jelentős a bálolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat gyakorlata: táblánkénti talaj- és az azt kiegészítő növényvizsgálatok alapján írják elő a szükséges műtrágyát. a harmonikus tápanyaggazdálkodás eredménye, hogy jövőre a tervezett 66 mázsa hozamokhoz már kevesebb műtrágyát használnak fel, mint 7-8 évvel ezelőtt a lényegesen kisebb terméshez. ma már a rendszerek többségében hasonlóképpen szerves része a kukoricatermesztési technológiának a talajvizsgálat. a következőkben országosan is jelentős előrehaladás várható az optimális mennyiségű műtrágya felhasználásában. a mém ugyanis kötelezően előírta a szántóföldek három évenkénti talajvizsgálatát és ehhez ki is építette országos laboratóriumi hálózatát.

jelentős műtrágya-megtakarítás várható azáltal is, hogy egyre több nagyüzem hasznosítja a szerves tárgyát. a komáromi állami gazdaságban például az idén félmillió forint értékű műtrágyát pótolnak ilyen módon.

megtakarítások a szárításnál

a kukoricatermelés másik legnagyobb energiafogyasztója - 22 százalékos arányban - a szárítás. évente többszáz ezer tonna olajat használnak fel erre a célra. jóllehet ez a termelési lánc utolsó fázisa a fűtőanyag mennyiségének csökkentését a termelés elején, vagyis a megfelelő fajtaválaszték kialakításánál kell kezdeni. az idén már országosan nagyobb arányban termeltek korai, alacsonyabb nedvességtartalmú, így kevesebb szárítást igénylő fajtákat. ebben nagy szerepük van a kutató intézeteknek és a rendszereknek. a magyar tudományos akadémia Martonvásári mezőgazdasági kísérleti intézetének kutatói az „Ikrével közös” fajtakísérleteik során honosították meg a px 20 jelű fajtát. míg a hagyományos hibridek nedvességtartalmuk 0,6-0,7 százalékát képesek naponta elpárologtatni, addig a px 20 és más „energiatakarékos”, kukoricák vízleadóképesége eléri a napi egy százalékot.

természetesen a korai fajták csak akkor közelíthetik meg a későbbi érésűek hozamát, ha a gazdaságok módosítják a technológiát. országszerte sok kísérletet állítottak be ennek érdekében.

/folyt.köv./

-9-

840
BP

9.11
[Signature]

bb. 10. / az energiatakarékos... 2. folyt./rj

a kitehez tartozó bárándi tsz-ben például 180 hektáron folytattak sűrített tőszámu, illetve csökkentett sortávolságu kísérletet ugy, hogy ugynevezett tömlős eljárással a nyár végéig öntözték az egész területet. ilyen módon 90 mázsás átlagtermést értek el korai fajtákkal.

egyidejüleg országszerte sok érdekes ujitást vezettek be, illetve külföldi tapasztalatot vettek át a szárítók jobb hasznosítása érdekében. a mezőturi dózsa tsz műszaki szakemberei speciális szigetelőanyaggal 15 centiméteres légréteget alakítottak ki b1-15 szárítójuk hőcsatornája körül. ezzel megakadályozták a hőenergia levegőbe távozását. a kontrollképpen még át nem alakított másik ilyen típusu szárítójukhoz képest egy év alatt 43.000 liter tüzelőolajat takarítottak meg ugy, hogy a berendezés teljesítménye nem változott. a kemenesaljai uttóró tsz-ben főként ülepített fáradtolaj a szárító tüzelőanyaga. az agárdi mezőgazdasági kombinátban rövidesen üzembe helyezik - ugyancsak a b31-15 szárítónál - azt a kazánt, amelynek tüzelőanyaga szalma és kukoricaszár lesz. az ikr a kecskeméti mezőgép vállalattal együttműködve, külföldi tapasztalatok alapján olyan ugynevezett szárítósilót próbál ki jövőre, amelyhez a szalma és a kukoricaszár éppen olyan jó tüzelőanyag, mint az olaj vagy a gáz, és a szárítás költsége fele a hagyományos berendezésekének.

okszerű talajművelés

a termelés sok más elemével, így például az okszerű talajműveléssel is csökkenteni lehet az energia felhasználást. a külföldi tapasztalatok és sokféle hazai kísérlet bizonyítja ezt. a bkr rendszergazdája, a bajai mezőgazdasági kombinát például kitünő eredménnyel kísérletezik azzal az ndk munkagéppel, amely egyszerre több műveletet végez el. e téren akkor lehet előbbre lépni, ha a magyar gépipar is nagy sorozatban gyárt majd sokoldalú talajművelő gépeket.

javítható a kukoricatermelés energiamérlege azáltal is, ha nagyobb mértékben hasznosítják a melléktermékeket, például a hektáronként betakarítható mintegy 8 tonna kukoricaszárát. a békéscsabai mezőgép vállalat, amely licenc és know how vásárlással évek óta sokféle kukorica adaptert gyárt, most több, ezt a célt szolgáló új gyártmányával jelentkezett. közülük nem egy jobb a hasonló külföldi berendezéseknél. az egyik típus a kombájnokkal egy menetben takarítja be, illetve rakja rendre a kukoricaszárát. az új berendezések nullszériáit az idén próbálták ki a rendszerek és a tapasztalatok felhasználásával jövőre megkezdik sorozatgyártásukat. /mti/

-10-

810
3P

9.15
S

bb. 11. jobban kihasználják a munkaidőt

hag/rj hgy

1979. november 12.

havonta tíz dolgozó teljes foglalkoztatását pótolják a leninvárosi tiszai vegyikombinátban a dolgozók munkaidejének jobb kihasználásával. bár a gyártósorok teljesítményét korábban is kihasználták, de egy-egy gépnél karbantartási vagy más okból történő leállásnál néha órákon át nem végeztek produktív munkát. most a gépek leállása esetén azonnal átcsoportosítják a munkásokat azokra a helyekre, ahol teljesítményükkel a maximális termelési eredményt érhetik el. a gyáregységben ~~gyakran~~ gyakran akadozott a kiszállítás a készáru címkézése, vagy a hulladékfeldolgozás, elegendő munkaerő hiányában. most a dolgozók hatékonyabb foglalkoztatása, csökkenő létszám mellett is lehetővé teszi a gépek jobb kihasználását és az egyenletes termelést. a mintegy 800 főt foglalkoztató gyáregységben az év első tíz hónapjában az elmúlt évi 1.860.000.000 forintról 2.200.000.000 forintra növekedett a termelés. a növekedés egy részét ugyan az új termelősorok munkábaállítása jelenti, de a meglévő gépek jobb kihasználása, a holt idők csökkentése és az egyéni teljesítmények fokozása is jelentősen hozzájárult a gyáregységben a termelési eredmények növekedéséhez. /mti/

-.-

bb. 12. kevesebb selejt - több üveg exportra

bév/rj hgy

1979. november 12.

az ajkai üvegyárban, ahonnan több mint 30 országba szállítják rendszeresen a különleges kézi csiszolási termékeket, az eltelt 10 hónapban 2,7 százalékkal csökkentették a selejtet. a gondos, magas színvonalu munkával máris túlteljesítették a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlásukat, amely 1,8 százalékos selejt csökkentést tartalmazott. ennek egyébként döntő része van abban, hogy a gyár máris 8 százalékkal többet exportált mint a terveiben szerepelt, s a termelési érték többé is meghaladta a 11 millió forintot. /mti/

-.-

-11-

810
3P

9.15
S

bb. 10. / az energiatakarékos... 2. folyt./rj

a kitehez tartozó bárándi tsz-ben például 180 hektáron folytattak sűrített tőszámu, illetve csökkentett sortávolságu kísérletet úgy, hogy ugynevezett tömlős eljárással a nyár végéig öntözték az egész területet. ilyen módon 90 mázsás átlagtermést értek el korai fajtákkal.

egyidejűleg országszerte sok érdekes ujitást vezettek be, illetve külföldi tapasztalatot vettek át a szárítók jobb hasznosítása érdekében. a mezőrturi dózsa tsz műszaki szakemberei speciális szigetelőanyaggal 15 centiméteres légréteget alakítottak ki b1-15 szárítójuk hőcsatornája körül. ezzel megakadályozták a hőenergia levegőbe távozását. a kontrollképpen még át nem alakított másik ilyen típusu szárítójukhoz képest egy év alatt 43.000 liter tüzelőolajat takarítottak meg úgy, hogy a berendezés teljesítménye nem változott. a kemenesaljai uttóró tsz-ben főként ülepített fáradtolaj a szárító tüzelőanyaga. az agárdi mezőgazdasági kombinátban rövidesen üzembe helyezik - ugyancsak a b1-15 szárítónál - azt a kazánt, amelynek tüzelőanyaga szalma és kukoricaszár lesz. az ikr a kecskeméti mezőgép vállalatnál együttműködve, külföldi tapasztalatok alapján olyan ugynevezett szárítósilót próbál ki jövőre, amelyhez a szalma és a kukoricaszár éppen olyan jó tüzelőanyag, mint az olaj vagy a gáz, és a szárítás költsége fele a hagyományos berendezésekének.

okszerű talajművelés

a termelés sok más elemével, így például az okszerű talajműveléssel is csökkenteni lehet az energia felhasználást. a külföldi tapasztalatok és sokféle hazai kísérlet bizonyítja ezt. a bkr rendszergazdája, a bajai mezőgazdasági kombinát például kitűnő eredménnyel kísérletezik azzal az ndk munkagéppel, amely egyszerre több műveletet végez el. e téren akkor lehet előbbre lépni, ha a magyar gépipar is nagy sorozatban gyárt majd sokoldalú talajművelő gépeket.

javítható a kukoricatermelés energiamérlege azáltal is, ha nagyobb mértékben hasznosítják a melléktermékeket, például a hektáronként betakarítható mintegy 8 tonna kukoricaszárát. a békéscsabai mezőgép vállalat, amely licenc és know how vásárlással évek óta sokféle kukorica adaptert gyárt, most több, ezt a célt szolgáló új gyártmányával jelentkezett. közülük nem egy jobb a hasonló külföldi berendezéseknél. az egyik típus a kombájnokkal egy menetben takarítja be, illetve rakja rendre a kukoricaszárát. az új berendezések nullszériáit az idén próbálták ki a rendszerek és a tapasztalatok felhasználásával jövőre megkezdik sorozatgyártásukat. /mti/

-.-

-10-

810
3P

9. 15
[Signature]

bb. 11. jobban kihasználják a munkaidőt

hag/rj hgy

1979. november 12.

havonta tíz dolgozó teljes foglalkoztatását pótolják a leninvárosi tiszai vegyikombinátban a dolgozók munkaidejének jobb kihasználásával. bár a gyártósorok teljesítményét korábban is kihasználták, de egy-egy gépnél karbantartási vagy más okból történő leállásnál néha órákon át nem végeztek produktív munkát. most a gépek leállása esetén azonnal átcsoportosítják a munkásokat azokra a helyekre, ahol teljesítményükkel a maximális termelési eredményt érhetik el. a gyáregységben ~~gyakran~~ gyakran akadozott a kiszállítás a készáru címkézése, vagy a hulladékfeldolgozás, elegendő munkaerő hiányában. most a dolgozók hatékonyabb foglalkoztatása, csökkenő létszám mellett is lehetővé teszi a gépek jobb kihasználását és az egyenletes termelést. a mintegy 800 főt foglalkoztató gyáregységben az év első tíz hónapjában az elmúlt évi 1.860.000.000 forintról 2.200.000.000 forintra növekedett a termelés. a növekedés egy részét ugyan az új termelősorok munkábaállítása jelenti, de a meglévő gépek jobb kihasználása, a holt idők csökkentése és az egyéni teljesítmények fokozása is jelentősen hozzájárult a gyáregységben a termelési eredmények növekedéséhez. /mti/

-.-

bb. 12. kevesebb selejt - több üveg exportra

bév/rj hgy

1979. november 12.

az ajkai üvegyárban, ahonnan több mint 30 országba szállítják rendszeresen a különleges kézi csiszolású termékeket, az eltelt 10 hónapban 2,7 százalékkal csökkentették a selejtet. a gondos, magas színvonalu munkával máris túteljesítették a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlásukat, amely 1,8 százalékos selejt csökkentést tartalmazott. ennek egyébként döntő része van abban, hogy a gyár máris 8 százalékkal többet exportált mint a terveiben szerepelt, s a termelési érték többete is meghaladta a 11 millió forintot. /mti/

-.-

-11-

810
3P

9. 15
[Signature]

bb 13. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 1.sz.hirünk címe helyesen:

harc a csuszópénz ellen - az áruegységjegyzési rendszer
ellenőrzésének tapasztalatai

/mti/

-. -

bb 14. mongol gazdasági küldöttség budapesten

mi um ie 1979. november 12.

mongol küldöttség érkezett hétfőn budapestre a magyar-mongol gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság xiii. ülészakára, a delegációt tumenbajarin ragcsa, a mongol népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese, a bizottság mongol tagozatának elnöke vezeti. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren borbándi jános miniszterelnök-helyettes, a bizottság magyar tagozatának elnöke fogadta. jelen volt donojn purev, mongólia budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

bb 15. közuti balesetek

mm/um ie 1979. november 12.

a hét végén az ország területén összesen 129 sérüléssel közuti közlekedési baleset történt. a balesetek közül 3 halálos, 61 súlyos és 65 könnyű sérüléssel volt.

x x x

érd községben kiss gyula 31 éves targoncavezető, érdi lakos személygépkocsijával elütött az uttest szélén gyalogosan haladó három személyt, közülük ecseri béla 52 éves nyugdíjas érdi lakos a helyszínen meghalt, két társa súlyos sérülést szenvedett. kiss gyulát, aki a vizsgálat eddigi megállapítása szerint nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a rendőrség őrizetbe vette.

/folytm.köv./

- 12 -

10.20/um

11.40
BP

bb 15. /közuti1.folyt./um

aszódon nádaski tiber 33 éves mérnök, miskolci lakos személygépkocsijával áttért az uttest menetirány szerinti bal oldalára és ott összeütközött a vele szemben közlekedő személygépkocsival, melynek utasa, csikós lászlóné 82 éves nyugdíjas, budapesti lakos az ütközés következtében a helyszínen meghalt. a két gépkocsiveető súlyos sérülést szenvedett.

budapesten, a xviii. kerületben a nagykőrösi ut és eke utca kereszteződésében vajda béla 21 éves gépkocsiveető, budapesti lakos teherautóval összeütközött a fogarassy lászló 45 éves gépkocsiveető, budapesti lakos által vezetett tehergépkocsival, majd az uttesten áthaladva elütötte az autóbussz-megállóban várakozó gazdag józsefné 79 éves nyugdíjas budapesti lakost, az idős asszony a helyszínen meghalt. a rendőrség mindkét gépkocsiveető jogosítványát bevonta. /mti/

-. -

bb 16. elhunyt szalay gyula

mi um ie 1979. november 12.

szalay gyula, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1936 óta volt a párt tagja, 80 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 16-án 11.30 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp viii. kerületi bizottsága

vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete központi vezetősége

/mti/

-. -

bb 17. elhunyt matavovszky árpád

mi um ie 1979. november 12.

matavovszky árpád a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 77 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 15-én 15.00 órakor lesz a rákoskeresztúri új-köztemetőben.

mszmp vii. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

- 13 -

10.50/um

11.50
BP

bb 18. megkezdődött a nádatás

cser/um ká ie

1979. november 12.

az ország legnagyobb nádgazdaságában, a fertői nád-gazdasági vállalatnál hétfőn munkához láttak az aratók. a fertő tóra 9, az alföldi bérelt nádterületekre pedig hat nagy teljesítményű önjáró nádatógép vonult ki. az elmúlt hetek hűvös, helyenként hideg időjárása következtében a nád előbb érett be, mint a korábbi években, az éjszakai fagyok után lehullottak a levelek, érkezett a téli betakarítás ideje.

a tél végéig 3 millió 100 ezer kéve nád learatását tervezik. többségét - 2,2 millió kévét - a fertő tó adja; itt van az ország legnagyobb összefüggő nádasa.

a fertő tavi nád kitűnő minőségű, keresett export-cikk. feldolgozott formában jó haszonnal értékesítik a nyugat-európai országokban. /mti/

bb 19. matuz józsefnek,

pp/mv um ie

1979. november 12.

a mém országos földügyi és térképészeti hivatala vezetőjének temetése november 16-án pénteken 15 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

bb 20. időjárásjelentés

um

1979. november 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. november 12-én, hétfőn 12 órakor:

felhős idő

európa egész területén változékony az időjárás. a változékonyaság természetesen földrészenként más és más módon érvényesül. így kelet-európában a jobbra délkeleti áramlással vonuló enyhe légtömegek, a már ottlévő hideg levegővel keveredve, nagy területeken havazásokat okoznak és egész nap párák, ködös a levegő.

/folyt.köv./

- 14 -

12.35/um

13²⁰
3P

bb 20. /időjárás....1.folyt./um

közép-európa térségének időjárását a földközi-tenger fölött lévő ciklonok áramlási rendszerében örvénylő, különböző tulajdonú légáramok határozzák meg. ugyanakkor az atlanti-óceán felől továbbra is hol enyhébb, hol pedig hidegebb és nagy kiterjedésű felhőzónával vonuló frontrendszerek érkeznek szárazföldünk belsejébe és így az előbb említett légköri képződmények együttes hatása okoz a kárpát-medencében igazi őszi időt.

vasárnap hazánkban borult, esős idő volt, melyet a hegyekben és a dunántúlon helyenként havazás is kísért. a legtöbb csapadék az ország északi felén esett, így ma reggelig kékes-teitőn 30, jászberényben 26, borsodnádason, gyöngyösön és lilla-füreden pedig 25-25 mm-t mértek. a hó vastagsága galyatetőn 15, kékesen 11, bánkúton 10 cm. a legmagasabb nappali hőmérséklet 4 és 9 fok között váltakozott.

hétfő hajnalra 1 és 5 fokig csökkent a hőmérséklet. a déli előtti órákban a csapadékhullás mérséklődött és már csak a dunántúlról jelentettek kisebb esőt, havas esőt, hószállingózást, de a lehullott hó ott már nem maradt meg. a hőmérséklet 11 órakor mindössze 2 és 5 fok között volt.

budapestⁿ vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 4,9 fok volt, a százéves átlagnál egy fokkal alacsonyabb.

a fővárosban ma 12 órakor 5 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb /762 mm/, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

nyugat felől lassan felszakadozó felhőzet, majd változóan felhős idő. időnként még gyenge eső, havas eső, hószállingózás. a dunántúlon még élénk északi szél mérséklődik és dél-nyugatra fordul. hajnalban sokfelé köd. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton: mínusz 1, mínusz 6, keleten mínusz 1, plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 4 és 9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 348 cm, a víz hőmérséklete 7,6 fok.

/folyt.köv./

- 15 -

12.40/um

13²⁰
3P

bb 20. /időjárás...2. folyt./um

távolabbi kilátások szerdától - szombatig:

a hét közepétől a felhőzet megnövekszik, kisebb esők várhatók. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet nulla, plusz 4 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 5, plusz 9 fok között várható. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható. /mti/

-. -

bb 21. a belső földi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

um 1979. november 12.

1. az árjelölési rendszer ellenőrzések tapasztalatai
2. hogyan előzzük meg az idült torokgyulladást?
3. vásároló kereskedők - engedélyek
4. forgatják a századunk újabb epizódjait
5. az ifjúságmozgalom filmen
6. muzeumi autóbusz különjáratok csongrádban
7. vadkacsa-tenyésztés fejr megyében
8. új kutak /1. jav./
9. a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezeteinek nemzetközi szövetségének felhívása /2. jav./
10. az energitakarékos kukoricatermelésért
11. jobb munkaidőkihasználás a tvk-ban /3. jav./
12. kevesebb selejt az ajkai üvegyárban
13. szerk. figy.: javítás az 1-es hírre
14. mongol gazdasági küldöttség budapesten
15. közúti balesetek
16. elhunyt szalay gyula
17. elhunyt matavovszky árpád
18. megkezdődött a nádaratás
19. matuz józsef temetésének időpontja
20. időjárásjelentés
21. hírszerzés

-. -

- 16 -

14.00/um

1520

bb 22. budapestre érkezett a berlini pártbizottság delegációja

t gy/mi um pr ie

1979. november 12.

hétfőn a budapesti pártbizottság meghívására hazánkba érkezett a berlini pártbizottság delegációja, konrad naumannnak, a német szocialista egységpárt politikai bizottsága tagjának, a berlini pártbizottság első titkárának vezetésével.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren méhes lajos az mszmp budapesti bizottságának első titkára, az mszmp központi bizottságának tagja fogadta. ott volt rudolf rossmeisl, az ndk budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

bb. 23. tévé-átjátszó adó síófokon

i kf gg pp il di

1979. november 12.

sikeres próbaüzem után november 13-án, kedden műsorkezdettől megkezdte működését síófokon a teljesen automatikus televízió-átjátszó adóállomás, amely a kab hegyi tévé-adó jeleit továbbítja. a 80 watt teljesítményű adóberendezés az oirt 9. csatornán függőlegesen beállított antennával sugároz, ezért a vevőantennát is függőlegesen kell állítani az érintett területeken.

az adóállomása balaton északi oldalán - tihany, csopak, alsóórs, balatonfüred, balatonalmádi, balatonfüzfő és balatonkenese térségében - mintegy 70 000 előfizető részére biztosítja a televízió i-es programjának zavarmentes, jó minőségű vételét. /mti/

-. -

bb. 25. autoidakta cigány képzőművészek kiállítása tatabányán

ráb kz il di

1979. november 12.

az ország különböző vidékein élő autoidakta cigány képzőművészek munkáiból nyílt hétfőn a kiállítás a tatabányai népházban. a tárlat a cigányság ősi kultúráját, múltját idézi, jelenét és vágyait tárja a látogatók elé. a tatabányai tárlaton 38 festménnyel és 23 falfaragással mutatkoznak be a cigány művészek. a tárlat anyagát később székesfehérváron is bemutatják. /mti/

-. -

- 17 -

1540

bb. 24. megkezdődött a patentinform,79 rendezvénysorozat

t kg gg pp il di

1979. november 12.

a műszaki-szellemi termékek hazai és külföldi hasznosításáról kezdődött hétfőn háromnapos rendezvénysorozat patentinform,79 néven a tit bocskay uti stúdiójában.

a tanácskozást rabi béla kohó- és gépipari államtitkár nyitotta meg. bevezetőjében hangsúlyozta: a vállalatok többségénél még meglehetősen lassu az ugynevezett innováció - a fejlesztéstől a kutatástól a termék megvalósulásáig tartó folyamat. termékeink versenyképességének megőrzése illetve megteremtése a műszaki eredmények átvételének gyorsítását is megköveteli. az elmúlt években ugyanis nagy mértékben megdrágultak a kutatási-fejlesztési költségek előtérbe került a licencia-kereskedelem. ahhoz azonban, hogy a vállalatok átvehessék a máshol már kidolgozott műszaki újításokat, rendszeres információcserére van szükség, ezt szolgálja a mostani rendezvénysorozat is.

a megnyitó után előadásokra került sor, amelyeken a licencforgalom fejlesztésének és a feltalálói tevékenység ösztönzésének kérdéseiről volt szó.

a konferencia alkalmából került sor a kohó- és gépipari technika házában a patentinform,79 kiállítás megnyitójára is. a bemutatón 50 vállalat - közöttük - bulgária, csehszlovákia, az ndk és a szovjetunió cégei - sorakoztatják fel legfrissebb műszaki-szellemi alkotásaikat. itt szerepel a telefongyár adatátviteli berendezése, amelynek alkalmazása a vállalatok számára feleslegesé teszi drága számítógépek vásárlását, a gép központi komputerbe táplálja az adatokat, s az eredményt is visszaadja. sorozatgyártása most kezdődött. másik hazai újítás a textilipari kutató intézet hallásvizsgáló készüléke, amely különösen a fonodákban lehet hasznos, a dolgozó akár maga is ellenőrizheti vele, hogy jó-e a hallásvédő készüléke. hasznos újítás a papíripari vállalat hullámpapír-konténere, amely 300 kiló terhelést bír ki. a külföldiek közül a távvezetékeknel alkalmazható szovjet elektromos kapcsoló-készülék kelthet nagy érdeklődést. a hagyományos réz helyett ugyanis jóval olcsóbb alumíniumból készült. a csehszlovák politéchna új típusú furó-maró készüléket hozott el a bemutatóra.

a kiállítás november 17-ig tekinthető meg, naponta délelőtti 10 órától este 6 óráig./mti/

-. -

- 18 -

15. 20/11

1545

bb. 27. moszkvában az országos béketanács küldöttsége

k iv mi pr il di

1979. november 12.

sebestyén nándornénak, az országos béketanács elnökének vezetésével hétfőn küldöttség utazott moszkvába. a delegáció - amelynek tagja kovács béla, az országos béketanács főtitkára és sarkadi nagy barna, az mszmp kb munkatársa - a jövő évi együttműködés kérdéseiről tárgyal a szovjet békebizottság vezetőivel.

a küldöttséget a seremetyevói repülőtéren mihail kotov a szovjet békebizottság titkára fogadta./mti/

-. -

bb. 26. egészségügyi munkacsoportok kitüntetése

t of mm pr il di

1979. november 12.

„a magyar népköztársaság és a szovjetunió közötti tudományos-műszaki együttműködés 30. évfordulója,, diszoklevéllel és emlékéremmel tüntették ki az országos haematológiai és vértranszfúziós intézet, a debreceni orvostudományi egyetem biofizikai intézete, a pécsi orvostudományi egyetem mikrobiológiai intézete, a semmelweis orvostudományi egyetem i. sz. kórbonctani intézete, a szegedi orvostudományi egyetem anatómiai intézete, az orvostovábbképző intézet, az országos idegsebészeti tudományos intézet, az országos onkológiai intézet onkopathológiai kutató intézete és az országos közegészségügyi intézet levegőhigiénás laboratóriuma munkacsoportjait, valamint dr. fornos ferencet, az országos közegészségügyi intézet, illetve dr. gál györgyöt, dr. gács ferencet és dr. sándor lászlót, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetőjévézetőit.

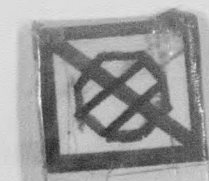
a magyar-szovjet tudományos együttműködés fejlesztésében elért kiemelkedő eredményeket jutalmazó kitüntetéseket dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter hétfőn adta át./mti/

-. -

16.30/11

- 19 -

1645

bb. 31. válaszol: a külkereskedelmi miniszter

mm 11 di

1979. november 12.

kedden este 21 órától a tv első programjában veress péter külkereskedelmi miniszter válaszol a tv nézők kérdéseire. a „megkérdezzük a minisztert”, sorozat szokásához híven már „él”, a vonal: telefonon is lehet kérdéseket feltenni a miniszternek. a műsor hívószáma: 185-855./mti/

-. -

bb. 30. ábrahám kálmán algériába utazott

pp s 11 di

1979. november 12.

ábrahám kálmán építésügyi- és városfejlesztési miniszter vezetésével delegáció utazott algériába a magyar-algériai építésügyi kapcsolatok továbbfejlesztésének megtárgyalására. a két ország közötti többéves építésügyi kapcsolatok eredményeként magyar tervezők részvételével több ezer lakás épül annabában és guelmában. ugyancsak magyar tervek alapján épül az orani egyetem és számos középület.

a tárgyalásokon áttekintik az együttműködés eddigi eredményeit és továbbfejlesztésének lehetőségeit. ábrahám kálmán programjában szerepel a magyar építésügyi műszaki napok és kiállítás megnyitása. /mti/

-. -

bb. 28. egyszerűsítik az üdülők összeírását a januári népszámláláskor

i sl ppil di

1979. november 12.

az 1980. januári népszámlálás során - hasonlóképpen a korábbi népszámlálásokhoz - nemcsak az ország népességét, hanem a lakásállományt, s ezen belül az időszakosan használt nyári lakásokat magánüdülőket is számbaveszik. ennek módszeréről a következőket mondta az mti munkatársának szabady egon, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese.

/folyt.köv./
16.35il

- 20 -

16³⁰

bb. 28./egyszerűsítik folyt./il

- az üdülők összeírásának jelentősége az elmúlt népszámlálás óta lényegesen megnőtt, mivel az életszínvonal emelkedése nyomán egyre több család rendelkezik magánüdüllővel. az ország lakásállományában is egyre nagyobb részt képviselnek a nem állandóan használt ugynevezett második lakások. ezért a népszámlálás előkészítése során a központi statisztikai hivatal, illetve a helyi tanácsai szervek gondoskodnak arról, hogy a magánüdülők teljeskörű összeírása a lehető legegyszerűbben történjék. a korábbi népszámlálások alkalmával több módszert alkalmaztak. 1960-ig a népszámlálás során az üdülőket településenként télen írták össze. ennek a módszernek ellent mondott, hogy az üdülőket csak nyáron használják. ezért 1970-ben - a téli összeírás megkönnyítésére - már a népszámlálást megelőző nyáron sor került a jelentősebb üdüllővezetekben az üdülők előzetes összeírására, s ennek eredményeit vették figyelembe a végleges januári összeírás alkalmával. ennek a módszernek viszont az volt a hátulütője, hogy az üdültulajdonosokat kétszer kellett zaklatni. az 1978 nyarán végrehajtott próbaösszeírás tapasztalatai is arról győzték meg bennünket, hogy ettől a módszertől el kell tekintenünk. ezért az üdülők összeírása is népszámlálás időpontjában, tehát januárban történik. a korábbi módszerekhez képest a változás az lesz, hogy az üdülők adatait is a tulajdonos lakóhelyén, személyi adataival együtt írják össze, és nem az üdülő helyén. ezzel az intézkedéssel a nagyszámu üdüllővel rendelkező településeken jelentősen csökken a számlálóbiztosok munkája. viszont azt kérjük valamennyi üdültulajdonostól, hogy a népszámlálás alkalmával a számlálóbiztosnak pontosan mondják be a magánüdüllőjükre vonatkozó adatokat - hangzik a ksh elnökhelyettesének nyilatkozata./mti/

-. -

bb. 29. magyar-csehszlovák tanácskozás kezdődött a parlamentben

t k j pr il di

1979. november 12.

aczél györgynek, a minisztertanács elnökhelyettesének meghívására hétfőn csehszlovák küldöttség érkezett hazánkba matej lucannak, a csehszlovák szocialista köztársaság miniszterelnök helyettesének vezetésével.

/folyt.köv./
16.40/il

- 21 -

16⁵⁰

bb. 29./magyar folyt./il

az országházban megkezdődtek a hivatalos tárgyalások. a tárgyaló partnerek tájékoztatták egymást a két ország kulturális, oktatási, tudományos és egészségügyi helyzetéről, véleményét cseréltek e területek irányításának tapasztalatairól időszerű kérdéseiről. értékelték kétoldalu kulturális, oktatási tudományos és egészségügyi kapcsolatainkat, valamint a magyar-csehszlovák oktatási és kulturális munkabizottság tevékenységét.

a küldöttség itt tartózkodása során ellátogat több fővárosi és vidéki közmuvelődési és oktatási intézménybe; ismerkedik a magyar kulturális élettel./mti/

..

bb. 32. szabad a pálya! - pályaválasztási kiállítás szolnokon

Laz kz il di

1979. november 12.

pályaválasztási kiállítás nyílt hétfőn szolnokon. a máv csomópont klubjában négy megye - pest, bács-kiskun, békés és szolnok - mintegy 160 általános és középiskolájának végzős tanulóival ismertetik meg tíz napon át a vasút továbbtanulási és elhelyezkedési lehetőségeit. a szolnokicsomópontnak kiemelkedő szerepe van a magyar vasúti közlekedésben. itt van közép-európa legmodernebb technikai felszereltségű teherpályaudvara, amely fontos rendezőszerepet tölt be a kelet-nyugati irányú áruszállításban. a máv szolnoki járműjavító üzemének az elmúlt évben elkészült dízelmozdonyjavító bázisa pedig profiljának megfelelően az egész ország mozdonyait javítja. a megnövekedett feladatoknak jelen pillanatban mintegy ezer emberrel kevesebben próbálnak eleget tenni, mint amennyire szükség volna. tovább súlyosbitja a helyzetet, hogy a most dolgozó vasutasok 40 százaléka 1990-ig eléri a nyugdíj korhatárt.

a kiállításon tablók, makettek, színes diasorozatok segítségével ismertetik a fiatalokkal a máv-ot, a közvetlen élményszerzést pedig munkahely látogatások szervezésével segítik elő. a rendezők azt remélik: az 1980/81-es tanévre már mintegy kétszáz fiatal sikeresen megnyerniük a vasút számára./mti/

1700
- 22 -

bb. 33. az országos béketanács elnökségének nyilatkozata az ENSZ közgyűlés „kambodzsai vitájáról”,

gg mir pp il di

1979. november 12.

az országos béketanács elnöksége az ENSZ közgyűlés kambodzsai vitája kapcsán nyilatkozatot tett közzé. a dokumentum hangsúlyozza:

- néhány hete a világ haladó erőivel együtt a magyar közvélemény is kifejezte sajnálkozását, hogy az ENSZ 34. közgyűlésén a már nem létező pol pot-rezim képviseli kambodzsát. most az ASEAN országok kezdeményezésére az ENSZ közgyűlés tárgyalja a kambodzsai helyzetet. az ASEAN országok által előterjesztett javaslatok beavatkozást jelentenek kambodzsba belügyeibe, fokozzák a feszültséget a délkelet-ázsiai térségben.

- az imperializmus háborus erői és a velük szhangban cselekvő kínai reakciós vezetők meg akarják akadályozni, hogy a pol pot-rezim hárommillió kambodzsai életét kioltó tömegmészárlása, az ország rombadöntése után - az új népi kormány vezetésével konszolidálódjék a helyzet. reméljük, hogy ehhez az ENSZ nem nyújt segítséget.

az Egyesült Nemzetek Szervezete akkora tölti be az alapokmányában rögzített nemes hivatását, ha visszautasít mindenfajta beavatkozást a kambodzsai népköztársaság belügyeibe és lehetővé teszi, hogy a kambodzsai népet a világszervezetben a népi forradalmi tanács képviselje.

- a kambodzsai népköztársaság amelyet több mint 30 ország és szervezet ismert el, élvezzi a világ békeszerető erőinek rokonszenvét és támogatását.

- indokina népei egységbe tömörülve, önzetlenül segítik egymást. a vietnami szocialista köztársaság a kambodzsai népi forradalmi tanács kérésére nyújtott és nyújt segítséget a kambodzsai népnek, amíg a kínai fenyegetés meg nem szűnik. ez a kérdés teljes mértékben a kambodzsai népköztársaság belügye - mutat rá a nyilatkozat, s a továbbiakban leszögezi:

/folyt. köv./
16.50/il

- 23 -

1415

bb. 33./országos folyt./il

a magyar békemozgalom csak úgy, mint eddig, a vietnami, kambodzsai, laoszi nép igazságos ügye mellett áll. csatlakozva a kambodzsai megsegítésére kibontakozott világméretű mozgalomhoz segíti e sokat szenvedett ország népét abban, hogy felszámolja a pol pot-rezsim szörnyű büntetteinek következményeit és függetlenül, szabadon élhessen./mti/

bb. 35. magyar szakszervezeti küldöttség utazott prágában

sl mi pp il hgy 1979. november 12.

x sályom ferencnek, a szot titkárának vezetésével hétfőn szakszervezeti delegáció utazott prágába. a küldöttség részt vesz a szocialista országok szakszervezeti központjainak munkavédelmi tanácskozásán, amelyen a nők és a fiatalok munkavédelmi helyzetéről, az ezzel kapcsolatos jogszabályokról, az anyagi és erkölcsi ösztönzőkről és a munkavédelmi aktivisták szerepéről lesz szó./mi/

bb. 36. osztrák kamarai tagozat alakult

sl tr ppil hgy 1979. november 12.

hétfőn tartotta alakuló ülését a magyar kereskedelmi kamarai osztrák tagozata, amely mintegy 200, az ausztriával folytatott kereskedelemben különösen érdekelt magyar kamarai tagvállalatot tömörít. a tagozat elnökévé dr. russay istván, a mineralimpex vezérigazgatóját választották meg. az ünnepélyes alakuló ülésen részt vett dr. johann dengler, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete is.

a magyar kereskedelmi kamara és az osztrák szövetségi gazdasági kamara közötti együttműködés hagyományosan jó. 1964-ben a két kamarai elnök, kallós ödön és rudolf sallinger kezdeményezésére összekötő bizottság alakult a kereskedelmi forgalom fejlesztésére és a két ország külkereskedelmében tapasztalható problémák felderítésére. a most megalakult osztrák tagozat célul tűzte ki, hogy az összekötő bizottság tevékenységét kiegészítve tovább fejlessze a két ország vállalatai közötti kapcsolatokat./mti/

-.-
- 24 -

1720

bb. 22./a berlini 1. folyt./il

a küldöttség dälután ellátogatott a budapesti pártszékházba. konrad naumann megkoszoruzta az 1956-ban elesett hősök, mártírok emlékét őrző, az épület falán elhelyezett emléktáblát. ezt követően a vendégek találkoztak a budapesti pártbizottság vezetőivel. a megbeszélésen részt vett méhes lajos és szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke. jelen volt rudolf rossmeisl is./mti/

bb. 34. lassan elraktározódik a talaj vízkészlete - jól jött az esőzés

i jf tr ppp il hgy 1979. november 12.

a nyárvége és az ősz eddigi száraz hetei után végre esőt kaptak a földek. az agrometeorológiai szolgálat összesítése szerint az elmúlt héten lényegesen nőtt a talajok vízkészlete, amire mindenképpen szükség volt, hiszen november elején a felső 50 centis rétegben sokfelé még 25 százalékos nedvességtartalom sem volt, a hiány megakadályozta a frissen elvetett őszi gabonák kelését, illetve a zsege növények fejlődését. az elmúlt hét esőzései általában 15-30 milliméter nedvességutánpótlást hoztak, de az országban többfelé 40 milliméter feletti értékeket is mértek. a dunántúlon általában 20-30 milliméter eső áztatta át a földeket, a hegyvidéki területeken 30 milliméter feletti eső hullott. viszonylag kevesebb vizutánpótlást kapott a duna-tisza köze, 15-20 milliméter volt a ,,bevétel,,. pest megyében viszont jól jártak a gazdák: 30-35 millimétert mértek. a tiszántúlon területenként változott a csapadék eloszlása, a legtöbb helyen 20 milliméter körüli esők voltak.

hétfőn tovább folytatódott az esőzés, s ez is hozzájárult ahhoz, hogy az ősszel igen lényeges csapadék tárolás végre meginduljon. az agrometeorológusok mérései szerint lassan megkezdődik a talaj mélyebb rétegeinek ,,beázása,, is. a fél méter alatti mélységben az elmúlt időszakban különösen nagy volt a vízhiány, s ezért lényeges hogy egyelőre mintegy 5-10 százalékos feltöltődés indult meg az elmúlt napokban. a 0.5 - 1 méteres szelvényben a talajnedvesség növekedése azt jelenti, hogy a vízkészlet fokozatosan elraktározódik, aminek a tavaszi szőzben látja majd hasznát a mezőgazdaság./mti/

17.00/il

-.-
- 25 -

1720

bb. 37. sajtótájékoztató a bér- és keresetszabályozási rendszerről

t sl s ppp il hgy

1979 november 12.

1980-ban olyan bér- és keresetszabályozási rendszert vezetnek be, amely a vállalati munka valamennyi területén követelményekhez köti a bérek növekedését - mondotta hétfői sajtótájékoztatóján pongrácz lászló, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetője.

a jelenleg érvényes bérszabályozás nem ösztönöz kellőképpen a munka hatékonyságának növelésére, ebben az is közrejátszik, hogy annak idején, amikor a jelenlegi szabályozó rendszert kidolgozták, még a munkaerő növekedésével számoltak. mivel a munkaerő-tartalékok kimerültek, azokon a helyeken is a bérek növelésére fordítottak jelentős összegeket, ahol a létszám nem emelkedett, és a munka sem javult kellőképpen. a szabályozás formájában konkrét módszereiben alapvető változás nem lesz ugyan, de változnak a mértékek és néhány új módszert is alkalmaznak. az átlagbérgazdálkodás helyett a bértömeg-gazdálkodás kerül előtérbe, amely fokozottan ösztönöz a helyes létszám-gazdálkodásra. a korábbi 6 százalékos helyett a jövőben a bérszínvonal 9 százalékos felüli növekedése esetén kell csak adozni mégpedig az eddigiektől eltérően nem progresszíven, hanem egységesen a 9 százalékos felüli bérek 150 százaléka. a többletnyereségnek nem egyedüli, sőt nem is legfontosabb módja a létszám-megtakarítás, sokkal inkább a munka hatékonyságának növelése. ezért a létszámcsökkenésből származó bérmegtakarítást legfeljebb a bérszínvonal 3 százalékos emeléséig használhatják fel a vállalatok a befizetési kötelezettség, vagyis adózás nélkül. ezzel veszik elejét annak, hogy előnyös helyzetbe kerüljenek azok a vállalatok, amelyek felduzzasztották létszámukat, s így egyszerűen létszámcsökkentéssel, a munka javítása nélkül akarnak nagyobb mértékben bért emelni. hátrányba kerülnek viszont ott, ahol a munka hatékonyságát növelik, de nincs többletlétszám. a népgazdaságnak vannak olyan területei is, ahol elkerülhetetlen a létszám növelése. ezekben az ágazatokban továbbra is fenntartják a bérszínvonal gazdálkodást.

előfordulhat, hogy egyes vállalatok a munka hatékonyságának növelésére hatásos intézkedéseket tesznek, ennek eredményei azonban nem születnek meg azonnal és átmenetileg nem, vagy alig tudják emelni a béreket.

/folyt.köv./
17.25/il

- 26 -

1420

bb. 37./sajtótájékoztató folyt./il

ilyen esetekre lehetővé teszik, hogy a következő évre várható magasabb bérfejlesztést megelőlegezzék. ilyen előlegre azonban két egymást követő évben kerülhet sor, így a vállalatoknak ezt alaposan meg kell gondolniuk. ilyen lehetőséget vezetnek be 1980-ban az építőiparban, 1981-től pedig más területeken is. némi béremelést végrehajthatnak azok a vállalatok is, amelyek egyelőre nem tesznek eleget a követelményeknek. ezeken a helyeken a bérszínvonal 2 százalékos növelése lehetséges. ↓ ham

a főosztályvezető elmondta, hogy a vállalatoknak ez év elején három milliárd forintos bértartalékuk volt, amit azért nem használtak fel emelésre, hogy így mentesüljenek az emeléssel járó befizetések alól. az 1980-ig képződött ilyen tartalékból évente 1 százalékos vehetnek majd igénybe a bérszínvonal emelésére, az így felhasznált összeg felül azonban annak kétszeresével is csökkenteni kell a tartalék összegét.

a módosított bérszabályozással szoros kapcsolatban megváltozik a részesedési alap képzésének rendszere is. a részesedési alap adóját továbbra is progresszív kulcsok szerint kell fizetni, a részesedés és a bér aránya alapján. változást jelent azonban az a szabály, hogy a bérek legfeljebb 4 százaléka a megfelelő részesedési alap képzéséig adókedvezményben részesül a vállalat. ez a szabály előnyt biztosít a magasabb hatékonysággal dolgozó üzemeknek. /mti/

.-.

bb. 38. gondosabb, körültekintőbb ügyintézésrel, tájékoztatóval csökkenthető a panaszok száma - az oroszországi szénbányák szakszervezeti bizottságának ülése

ber kz il hgy

1979. november 12.

az oroszországi szénbányák dolgozói az idén 163 alkalommal fordultak a vállalat bejelentési irodájához. legnagyobb arányban a munkaügyi kérdések szerepeltek. a kivizsgálásukra éppen ezért különös figyelmet fordítottak. arra törekedtek, hogy lehetőleg valamennyit közvetlenül a munkahelyeken rendezzék, a legtanulságosabbak tapasztalatait pedig valamennyi üzemvezetőnek átadták, hogy hasonló eseteknél hasznosítani tudják.

/folyt.köv/

17330/il

- 27 -

1825
07

bb. 38./gondosabb folyt./il

a vállalat szakszervezeti bizottságának^{e)} témával foglalkozó hétfői ülésen elismeréssel szóltak arról, hogy sok esetben a panaszügyeket nem zárják le a válaszával, hanem figyelemmel kísérik az intézkedés végrehajtását és annak a környezetre gyakorolt hatását. jónak ítélték azt is, hogy egyértelmű választ adnak a bejelentőnek akkor is, amikor a fennálló rendelkezések szerint nincs lehetőség a kérés teljesítésére és meg is indokolják. a panaszosok többsége ezt meg is érti és nem fordul panaszával a felsőbb szervekhez.

mivel az idén érkezett bejelentések 62 százaléka helytálló, illetve teljesíthető volt, a szakszervezeti bizottság úgy foglalt állást: sok esetben alaposabb, körültekintőbb ügyintézésre lenne szükség, mert így sok panaszt lehetne elkerülni. felhívták a figyelmet arra is, hogy ha mindig egyértelmű felvilágosítást adnának a dolgozóknak, ez is csökkentené az egyszerű ügyekből keletkező panaszbeadványok számát./mti/

..-

bb. 39. repülőgéptöltő konténer, önjáró rizsszállító - termelőszövetkezeti ujitók megyei kiállítása jászkeséren

end st il hgy

1979. november 12.

a szolnok megyei mezőgazdasági tsz-ek tagjainak 130 ujitása szerepel azon a kiállításon, amely hétfőn nyílt meg a jászkeséri Lenin tsz-ben. a bemutatott ujitások három fő téma köré csoportosultak: a mezőgazdasági gépek import alkatrészeinek házi pótlását, az erő- és munkagépek teljesítményének ésszerű növelését, valamint a takarékos üzemeltetést célozzák. a kenderesi november 7. tsz. műhelyének dolgozói önjáró lánctalpas szállító járművet konstruáltak, amely a rizsbetakarítás nehéz körülményei között is megfelelő biztonsággal és mozgékonyan alkalmazható. ugyancsak a kenderesi ujitók nevéhez fűződik a növényvédő repülőgépet feltöltő konténer kialakítása. a csonka gula alakú, másfél köbméter tartalmu konténer műtrágya, illetve permetlé feltöltésére egyaránt alkalmas. használatával lényegesen csökkenthető a repülőgépek kiszolgálási ideje. a jászladányi egyetértés tsz ujitócsoportja a szója aratásánál dolgozó kombájnokhoz speciális vágó-szerkezetet készített. a tsz-ben négy kombájnra alkalmazták az új vágószerkezetet, s ezzel négy, egyenként 200 ezer forint értékű berendezés árát megtakarították. a szolnoki Lenin tsz ujitói a földtelepen alkalmazható vetőgépet konstruáltak. a gép egy menetben 12 sor paradicsommagot tud egyenletes mélységben a földbe juttatni. munkája igen termelékeny, alkalmazásával egy ember naponta 2,5 hektáron vetheti el jó minőségben a paradicsommagot. a kiállítás alkalmából a tsz területi szövetség füzetet adott ki az ujitások leírásával, hogy azok minél szélesebb körben elterjedjenek./mti/

..-

- 28 -

bb. 42. magyar-vietnami barátsági gyűlés nagykapornakon

toa il st hgy

1979. november 12.

magyar-vietnami barátsági gyűlést tartottak hétfőn a zala megyei nagykapornak községben. a gyűlésen részt vett és beszédet mondott ngo the vuong, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének titkára./ti/

..-

bb. 43. a moszkvai kamarazenekar hangversenye pécsen

igo st il hgy

1979. november 12.

pécsen vendégszerepel a moszkvai kamarazenekar, amely most először látogatott el hazánkban. a pécsi nemzeti színházban hétfőn adott hangversenyt mozart, sztravinszkij és britten műveit szólaltatták meg georgij vetvickij vezényletével. a fiatal muzsikuskorábban a leningrádi kirov színház, a moszkvai nagyszínház és az orosz zenei filharmonikus zenekar karmestere volt. a moszkvai vendégegyüttes kedden a pécsi Liszt Ferenc hangversenyteremben megismétli a műsorát./mti/

..-

bb. 44. a magyar nők országos tanácsa

gg pr il hgy

1979. november 12.

meghívására hétfőn hazánkba érkezett a csehszlovák nőszövetség delegációja. néhány napos látogatásuk alatt elsősorban a fiatal nők szociális helyzetével, mozgalmi tevékenységével ismerkednek meg. ellátogatnak egyebek közt a kisz kb fiatal nők tanácsához, az állami ifjúsági bizottsághoz és a szot társadalombiztosítási főigazgatóságához is./mti/

..-

- 29 -

1830

bb. 41. fizikusnapok debrecenben

szü il kz hgy

1979. november 12.

a fizika szerepe modern életünkben és kulturánkban -enek bemutatása a célja a hétfőn megnyitott s egy hétig tartó debreceni fizikusnapoknak. az atommagkutató intézet, valamint a debreceni egyetemek, a tit és a kölcsény ferenc művelődési központ összefogásával megrendezett programban hazai tudományos életünk neves tudósai tartanak előadásokat e témáról. a kölcsény ferenc művelődési központban kiállítást is rendeztek. ez áttekintést ad a debrecenben működő akadémiai és egyetemi intézetek munkájáról, felvonultatja azokat a régi fizikai eszközöket is, amelyeket az ősi református kollégium neves professzorai használtak a fizikatanításhoz. de ott vannak a kiállításon olyan modern s működésben közben megtekinthető anyagvizsgáló berendezések, mint például a röntgen emissziós analizátor, amely pár másodpercen belül megmutatja, hogy mennyi az arany a készülék mérőfejéhez tartott karikagyűrűben.

a fizikusnapok alkalmával ^{af}atomki lehetőséget nyújt laboratóriumainak meglátogatására, a középiskolai tanulóknak fizikaórákat tartanak, s pályázatot hirdettek a középiskolás és szakmunkástanulók számára „a fizika szerepe a tudomány fejlődésében és mai életünkben,„ címmel./miti/

..-

bb. 40. a műtárgyvédelem korszerű módszerei - tárgyrestaurátorok országos konferenciája

t me gg pr il hgy

1979. november 12.

a műtárgyvédelem új módszereiről és eszközeiről tanácskoznak a tárgyrestaurátorok vi. országos konferenciájának résztvevői. hétfőn a magyar nemzeti galériában a korszerű muzeumi világítás és klimatechnika lehetőségeit vitatták meg. a magyar ipari kutató és tervező intézetek, gyárak szakemberei ismertették azokat az eljárásokat, amelyek segítségével kedvező „életkörülményeket,, teremthetnek a műtárgyak számára, megvédhetik azokat a károsító hatásoktól. számos eljárást ajánlottak a műtárgyakat leginkább károsító fény- és nedvesség elleni védekezésre. ismertették a nedves falak, vegyszeres, elektrós szárításának módszereit, valamint a klimatechnika lehetőségeit, légnedvesítő és légszárító berendezéseket, amelyek segítségével megfelelő szinten tarthatják a hőmérsékletet és a légnedvességet a kiállítótermekben, raktárakban.

/folyt.köv./
18.10/il

- 3 0 -

1847

bb. 40./mütárgyvédelem folyt./il

Kedden a magyar munkásmozgalmi muzeumban szekcióüléseken folytatják a vitát. az üveg-kerámia, textil, fa, fém, bőr-papír restaurálás hazai és külföldi tapasztalatait beszélik meg. bemutatják a homokfúvós fémtisztítási eljárást, amelyet szemcseszűrő készülék segítségével muzeumi restaurálásra is alkalmazhatnak. a munkásmozgalmi muzeumban végzett kísérlet szerint ezzel a készülékkel mind a vaskos, mind a finomművi tárgyak külsejét, belsejét megtisztíthatják a rozsdától és más szennyező anyagoktól.

restaurátor szakképzésről is szólnak. a muzeumi restaurátor és módszertani központban - amint már elmondták - a 19. alapfoku tanfolyamot rendezik meg ebben a hónapban. a 20. tanfolyam tavasszal kezdődik. a fémrestaurátorok jelenleg középfoku tanfolyamon is részt vehetnek. a fa-restaurátorok novemberben, a textílesek a következő év elején kapcsolódhatnak be a középfoku képzésbe. bejelentették: a iii. nemzetközi restaurátor szemináriumot veszprémben rendezik meg a következő évben. ezen a találkozón a konzerválási technikától, a restaurátorok etikájáról tanácskoznak majd./mti/

..-

bb. 45. bányász tanácsstagok fóruma pécsen

han kz il hgy

1979. november 12.

bányász tanácsstagokkal találkoztak hétfőn baranya megye és pécs párt, állami, társadalmi vezetői, országgyűlési képviselői. a megye legnagyobb ipari vállalatánál, a mecseki szénbányáknál dolgozókból 146-an tanácsstagok. aktivitásuk fokozása, tájékozottságuk javítása érdekében kezdeményezte a mecseki szénbányák vezetősége a hazafias népfront bizottsággal együttműködve az új szerű fórumosorozatot, amelynek mázaszászvár, majd komló voltak az első állomásai. a szénbányák pécsi központjában hétfőn lezajlott harmadik beszélgetésen horváth lajos, baranya megye tanácsának elnöke tájékoztatta a pécsi és a környező települések bányász tanácsstagjait a megye fejlődéséről, a további reális lehetőségekről, amiben meghatározó szerepe van a szénbányászatnak. a megyei tanácselnök elmondta: a fejlesztési rangsorban például első helyen szerepelt ebben a tervidőszakban a lakásépítés. 14 600 új otthon készül. számban ez egyezik a tervezettel. ezen belül azonban az állami lakásépítés elmarad az előirányzottól, s a bányász lakásépítés sem teljesült eddig az elképzelés szerint.

/folyt.köv./
18.15/il

- 31 -

1907

bb. 45./bányász folyt./il

mindezek tanulságait, tapasztalatait a következő öt éves tervben figyelembe kell venni. beszélt az építőipari kapacitás elégtelenségéről, a vízellátás gondjairól, majd arról szólott, hogy baranyában a következő esztendőben elsőbbséget kapnak a lakossági ellátást szolgáló fejlesztések, szeretnék továbbá a megye középvárosainak, nagyobb falvainak vonzóhatását fokozni, a pécsre áramlás ütemét mérsékelni.

az őszinte, nyílt hangú fórumon a bányász tanácsstagok felvetették, a régi bányászkolóniák sorsát, rekonstrukciójának igényét azzal érvelve, hogy a munkában fáadt, nyugdíjas emberek nem új lakásokba, hanem csak kicsivel több kényelemre vágnak. a város-tervezéssel kapcsolatban kritikusan vetették fel, hogy a bányászlakásokat miért távoli negyedekben építik. időt rabol, fárasztó a hosszú utazás. a törvény szigorát kérték azokkal szemben, akik csupán lakásszerzésre használják a bányabeli munkavállalást, utána pedig háttáfordítanak a szakmának. kötelezni kell őket a szerződés betartására. ugyancsak javasolták, a tanács vizsgálja felül a pécsen nyilvántartott tizenötezer lakásigénylőt, mert feltételezésük szerint sokan már megoldották más úton gondjukat.

a tanácsstagok kérték, tegyék rendszerezé a jövőben az ilyen jellegű fórumot./mti/

-. -

bb. 47. szombathelyen a budapesti nemzeti színház

szel st il hgy

1979. november 12.

szombathely vendége volt két napon át a budapesti nemzeti színház, vasárnap és hétfőn ruzante a csapodár madárka című 16. századi komédiáját adta elő a társulat. az állandó színház nélküli város és az ország első színháza évekket ezelőtt együttműködési szerződést kötött, amelynek értelmében évadonként 2-3 darabot a nyugati magyarországi megyeszékhelyen is bemutat a nemzeti.
/mti/

-. -

- 32 -

1905/77

bb. 46. szalon pódium a gyógyhallban

t iv s pr il hgy

1979. november 12.

új zenés-táncos „színházzal”, gazdagodott a főváros: fiatal színészeknek nyújt fellépési lehetőséget a margitszigeti thermál szálló. a fővárosi operettszínház hat fiatal művésze - színháza szünnepjén - adja elő saját tervezésű másfél órás műsorát, amelyben világhírű musicalrészleteket énekelnek, táncolnak, illetve a zeneművek szerzőiről és keletkezéséről „mesélnek”, a „szalon pódium”, című előadást az érdeklődők hétfőnként tekinthetik meg a szálló gyógyhalljában./mti/

-. -

bb. 48. időjárásjelentés

il hgy

1979. november 12.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este

időnként felszakadozó felhőzet

várható időjárás kedd estig időnként kissé már keleten is felszakadozik a zárt felhőtakaró. ennek ellenére továbbra is várható szórványos, gyenge záporosó, eső, hószállingózás. a szél délnyugatra fordul és néha megélelnkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet 4 és 9 fok között lesz./mti/

-. -

felhasználható: 19.30 órától

bb. 14./mongol gazdasági ... folyt./il

borbándi jános hétfő este, a parlament vadásztermében vacsorát adott a küldöttség tiszteletére./mti/

-. -

- 33 -

1905/77

bb. 49. befejeződött a hazafias népfrent várospolitikai ankét-sorozata - a városszerkezet alakulásáról tanácskoztak a népfrent aktivisták

1 cs pr il hgy

1979. november 12.

a városszerkezet-alakítás, ezen belül is a terület-felhasználás, a zöld területek létesítése, a környezet és műemlékvédelem távlati koncepciójának vitájával zárult hétfőn a hazafias népfrent budapesti székházában a budapest és környéke általános rendezési tervkonceptiójáról szóló háromrészes ankétsorozat.

mint pongrácz pál főépítés vitaindítójában elmondotta, a tervkonceptió lényeges változásokat hoz majd a városszerkezet alakulásában, a területfelhasználásban, elsősorban a magyaránny lakásépítkezések, valamint a zöld területek létesítése miatt. a lakásépítkezések igénybeveszik a ma még be nem épített területeket, sőt olyanokat is, amelyek az 1971-ben jóváhagyott általános rendezési tervben még nem is szerepeltek. ilyen például ujjalota, csepel valamint a pestlőrinc-pesterszabé közötti térség.

a magyaránny lakásépítkezés - figyelembevétel az agglomerációs övezeteket is - az 1971-es rendezési tervben szereplő hat városrész központon kívül továbbiak kijelölését is szükségessé tesz. különösen ujjalotán, ahol a jelenlegi 14 ezer lakáson túl mintegy 30-32 ezer valamint csepelen, ahol további 20-22 ezer lakás éíthető.

elmondotta, hogy az 1971-es rendezési terv a fővárosban 114 négyzetkilométer zöldterületet határozott meg, s ez az igazgatási terület 22 százaléka. a környezet alakítási követelmények szabta igényeket is figyelembe véve további 15 ezer hektár új erdő telepítésére lenne szükség, minthogy nagyobb zöldterületek kialakítása inkább csak budapest igazgatási határán kívül lehetséges. a város területén 30 négyzetméter zöldterület jut egy lakosra, ebből azonban a pesti oldalon csak 0.19. sajnos kevés a pihenést szolgáló - strandok, fürdők és szabadidő léteitmények - területe is, a lakosság számához és az igényekhez képest, s elhelyezkedésük is aránytalan. jelenleg a fővárosban csaknem 1600 hektár park és tén, 283 hektárnyi sporttelep és 66 hektár strand áll a lakosság rendelkezésére. ezek mellett a jövőben szükségesnek tartják több szabadidő központ létrehozását csepelen, budatétényben, pestlőrincen, káposztásmegyeren, örmezón, hűvösvölgyben, az óbudai-szigeten, a római parton valamint a soroksári dunaág csepeli szakaszán.

/folyt.köv./
18.50/il

- 34 -

1979

bb. 49./befejeződött folyt./il

az elképzeléseket figyelembe véve jelenlegi helyén az állatkert aligha lesz fenntartható, ezért már egy új terület kijelöléséről is gondoskodni kell.

a vitában felszólalók hangsúlyozták: az eddigi városrendezési tervektől eltérően szükséges lenne az alapelveket írásban rögzíteni, s ezeket - a megvalósítás érdekében - kötelezővé tenni a kivitelező számára. ez viszont sokkal határozottabb, egyértelműbb, konkrétabb feladatok meghatározását teszi szükségessé. fontosnak tartották, hogy a területfelhasználás változásai összhangban legyenek a közlekedés változásaival is. a környezet - és műemlékvédelemről szólva hangoztatták: „az elképzelésekben optimisták és maximalisták vagyunk, a megvalósításban azonban sehohsem tartunk... napjainkban sokat foglalkoznak a levegő tisztaságának megóvásával, erre számos rendelet is van, csak éppen betartani és betartatni nehéz, hiszen még ma is számos intézmény füstöli, kormolja a főváros levegőjét. örvendetes tényként nyugtázták a további zöldterületek kialakításáról szóló terveket, de felhívták a figyelmet arra, hogy a meglévőkre sem vigyáznak: sok esetben - építkezéskor felvonulási területnek használva - mindent elpusztítanak, vagy éppen parkot, ligetet beépítenek. hasonló a helyzet a műemlékvédelemben is. a népköztársaság utjának eklektikus palotasorát például senki sem óvja, a lakók, az elmű, a vízművek szakemberei vésik a márványfalakat pusztítják lotz károly freskóit, törlik a kovácsoltvas kandelábereket, s a kapualjakban halomban áll a szemét. hasonló a helyzet a bazilika környékén, vagy a budai hegyvidék neoklasszicista villasorainál. a városszerkezet alakításához és egyben a környezetvédelemhez tartozik a parkolási lehetőségek fejlesztése. javasolták, hogy az ésszerűtlen, kényszermegoldások helyett - például a téri parkolóház - használják ki a földfelszín alatti területet. a közlekedés és nem utolsósorban a város szempontjából fontos, érdekes javaslat is elhangzott: a közmeialagutak létesítése a fővárosban. ezek építése már országszerte, főként az új lakótelepen megindult, s a látszólagos beruházási költségtöbblet ellenére is sokszorosan olcsóbb mint a hagyományos módszer, hiszen nem kell számtalanszor felbontani az utburkolatot./mti/

T martinelli

..

- 35 -

19.00/il

1979

bb. 50. fórum:nyakkendő nélkül!

t iv il hgy

1979. november 12.

„nyakkendő nélkül”, címmel új fórunsorozatot indított hétfőn a budapesti művelődési központ ifjúsági klubja. a kéthetenként sorra kerülő kötetlen beszélgetésen ismert tudósokkal, írókkal, színészekkel és sportolókkal találkozhatnak a fiatalok./mti/

-. -

bb. 51. nemzetközi szimpózium

il hgy

1979. november 12.

hétfőn budapesti a mtesz székházában megnyílt az irányító szervek és társadalmi szervezetek kapcsolatát elemző háromnapos nemzetközi szimpózium. a tanácskozás főbb témacsoportjai: az irányító szervek és társadalmi szervezetek együttműködése az irányítás különböző funkcióinak végrehajtásában; a társadalmi szervezetek tevékenységének sajátosságai az irányítás különböző szintjén; az irányító szervek és társadalmi szervezetek konkrét együttműködésének formái. az ülészak elnöke drecin józsef, a szervezési vezetési tudományos társaság elnöke nemzetközi előkészítő bizottság kedden dolgozza ki a szimpózium ajánlásait./mti/

-. -

bb. 52. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

il hgy

- 22. nszep küldöttség
 - 23. tv-átjátszó adó
 - 24. patentinform
 - 25. cigányművészek
 - 26. egészségügyi kitüntetés
 - 27. békeküldöttség
 - 28. üdülők összeírása
 - 29. tanácskozás a parlamentben
 - 30. ábrahám kálmán
- /folyt.köv./

- 36 -

21.00/il

21.07

bb. 52./a belföldi folyt./il

- 31. válaszol a miniszter
 - 32. pályaválasztás
 - 33. az obt elnökségének nyilatkozata
 - 34. jól jött az esőzés
 - 35. szakszervezeti küldöttség
 - 36. osztrák kamarai tagozat
 - 37. bér és keresetszabályozás
 - 38. orosz lányi szaksz.biz.
 - 39. új kiállítás
 - 40. tárgyrestaurátorok
 - 41. fizikusnapok
 - 42. magyar-vietnami gyűlés
 - 43. moszkvai kamarazenekar
 - 44. csehszlovák nőszövetség
 - 45. bányász-fórum
 - 46. szalon pódium
 - 47. nemzeti színház szombathelyen
 - 48. időjárás
 - 49. várospolitikai ankét
 - 50. fórum-nyakkendő nélkül
 - 51. nemzetközi szimpózium
 - 52. hirjegyzék
- /mti/

-. -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, dosztányi imre, halasi györgy

21.05/il

- v é g e -

- 37 -

21.07